

Na temelju članka 16. stavak 2. točka 3. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj: 59/07, 59/09), članka 96. stavak 1. točka 7. Zakona o Sveučilištu u Mostaru („Narodni list HR H-B“ broj: 32/94, 24/95, 38/95, 16/96, 44/96) i članka 40. stavak 1. točka 6., a u svezi s člankom 185. Statuta Sveučilišta u Mostaru (pročišćeni tekst od 6. prosinca 2000. godine), Senat Sveučilišta u Mostaru na 45. sjednici, održanoj 13. ožujka 2012. godine, donio je sljedeći

P R A V I L N I K

o postupku donošenja i evaluacije studijskih programa

1. O P E ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom regulira postupak donošenja novih studijskih programa, izmjene usvojenih studijskih programa, postupak evaluacije studijskih programa te osiguranje kvalitete studijskih programa na Sveučilištu u Mostaru.

2. PREDLAGANJE NOVOG STUDIJSKOG PROGRAMA

Članak 2.

Ovlašteni predlagatelj novog studijskog programa je jedno ili više znanstveno-nastavnih ili umjetničko-nastavnih vijeća članica Sveučilišta u Mostaru.

Prije dostavljanja prijedloga novog studijskog programa Senatu potrebno je organizirati javnu raspravu u kojoj moraju biti uključeni predstavnici studenata, gospodarskih subjekata i drugih institucija ovisno o sadržaju studijskog programa.

Članak 3.

Studijski program obavezno sadrži:

1. izjavu koja sadrži podatke o provedenoj raspravi o prijedlogu studijskog programa
2. uvodni dio koji pruža informacije o:
 - razlozima pokretanja i cilju studijskog programa
 - procjenama potreba tržišta rada za tim kadrom
 - usklađenosti s misijom Sveučilišta i predlagatelja studijskog programa
 - usporedivosti studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima u zemljama EU
3. opći dio koji pruža informacije o:
 - nazivu i nositelju studijskog programa
 - načinu izvođenja nastave i razini studijskog programa
 - akademsom/stručnom nazivu koji se stječe po završetku studijskog programa
 - znanstveno-umjetničkim područjima kojima pripada predloženi studijski program
 - trajanju studijskog programa te broju ECTS bodova koji se stječu po završetku studijskog programa
 - jeziku na kojem se izvodi studijski program

postupku i uvjetima upisa na studijski program
popisu obveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova
ishodima učenja na razini studijskog programa, odnosno vještinama i kompetencijama koje se
stežu kvalifikacijom (diplomom)
strukturi studijskog programa i uvjetima upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu
te načinu završetka studijskog programa
uvjetima prelaska s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija i
mogućnostima nastavka studija
mogućnostima zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

4. opis svakog predmeta na studiju koji sadrži:

informacije o svakom predmetu kao što su podatci o nositelju, statusu predmeta (obvezni ili
izborni), godini studija u kojoj se izvodi predmet, ECTS bodovima
ciljeve predmeta
opis uvjeta za upis predmeta
ishode učenja na razini programa kojima predmet pridonosi
opis sadržaja predmeta razrađenog prema satnici nastave
informaciju o načinu izvođenja nastave i obvezama studenata
ECTS bodove dodijeljene na osnovi obveza studenata
podatke o ocjenjivanju i bodovanju rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu
popis obvezne literature dostupne u knjižnici ili dostupne preko ostalih medija, kao i popis
dopunske literature u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa

3. KADROVSKI RESURSI

Član 4.

Inicijativa za uvođenje novog studijskog programa mora sadržavati i opis kadrovskih resursa
koji sadrži:

broj nastavnika i asistenata koji će sudjelovati u realizaciji studijskog programa i njihov CV
procjenu optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studijski program

4. PROSTORNI RESURSI

Članak 5.

Informacije o prostornim resursima i opremi trebaju sadržavati:

podatak o raspoloživim učionicama
podatke o laboratorijima
podatke o informatičkim učionicama i broju računala
podatke o nastavničkim kabinetima
podatke o knjižničkom prostoru, s pregledom knjižničke građe
podatke o osiguranom prostoru i osoblju u studentskoj službi

5. FINANCIJSKI RESURSI

Član 6.

Financijska analiza predlagatelja treba sadržavati način financiranja studijskog programa, sredstva potrebna za osnivanje i izvođenje studijskog programa s projekcijom prihoda i rashoda predloženog studijskog programa.

6. POSTUPAK EVALUACIJE STUDIJSKOG PROGRAMA

Članak 7.

Zahtjev o pokretanju postupka evaluacije novog studijskog programa dostavljaju Senatu znanstveno-nastavna/umjetničko-nastavna vijeća područja kojima pripada predloženi studijski program, a najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine.

Zahtjev s pripadajućom dokumentacijom podnosi se u tri primjerka i u elektroničkom obliku.

Članak 8.

Za svaki predloženi novi studijski program Senat imenuje Povjerenstvo za provođenje postupka evaluacije studijskog programa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) od tri recenzenta, od kojih su dva iz tog područja, pri čemu je jedan sa Sveučilišta u Mostaru, a jedan izvan Sveučilišta u Mostaru.

Izvješća se prave odvojeno.

Povjerenstvo je obvezno izvršiti recenziju u roku od 45 dana na propisanom formularu.

Članak 9.

Ako Senat, na temelju izvješća o recenziji, procijeni da su potrebne doradbe studijskog programa, zatražit će od predlagatelja da u roku od 30 dana doradi studijski program u skladu s recenzijama.

Članak 10.

Prijedlog o evaluaciji novog studijskog programa Povjerenstvo dostavlja Senatu s obrazloženim mišljenjem.

Članak 11.

Odluka Senata dostavlja se podnositelju zahtjeva u roku od 8 dana.

Ako je zahtjev usvojen, jedan primjerak odluke Senata dostavlja se Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i mjerodavnome Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa.

7. IZMJENE I DOPUNE STUDIJSKOG PROGRAMA

Članak 12.

Manje izmjene i dopune studijskog programa znače izmjene plana izvođenja studijskog programa te sadržajne izmjene programa do 20%, koje ne mijenjaju bitno studijski program, završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije (stručni profil).

Pod manjim izmjenama podrazumijeva se:

ažuriranje studijske literature (prijedlog izmjena mora se odnositi na sljedeću akademsku godinu)

preraspodjela ECTS bodova (opterećenje studenata različitim vrstama obveza) unutar ukupnog broja u nekom predmetu

preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja predviđenog za predmet

redovito osuvremenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda praćenje literature i uspjeha studenata te usklađivanje sadržaja sa suvremenim

spoznajama, ne smatraju se znatnijim promjenama, nego predstavljaju dio osiguranja kvalitete

smanjenje obujma nastavnog plana kao dijela studijskog programa čija je realizacija u tijeku

Članak 13.

Odluku o izmjenama i dopunama studijskog programa iz prethodnog stavka donosi Senat na prijedlog znanstveno-nastavnog/umjetničko-nastavnog vijeća, uz prethodno mišljenje Povjerenstva.

Članak 14.

Izmjene i dopune studijskog programa koje su veće od 20% smatraju se uvođenjem novog studijskog programa.

Znanstveno-nastavna/umjetničko-nastavna vijeća članica pokreću inicijativu za izmjenu određenog studijskog programa u kojoj se definira:

obrazloženje za izmjene studijskog programa

način na koji izmjene programa utječu na definirane ishode učenja u studijskom programu

Odluke koje se odnose na izmjene studijskih programa za sva tri ciklusa studija moraju biti usvojene i objavljene prije raspisivanja natječaja za upis studenata u prvu godinu studija.

Zahtjev za izmjene studijskog programa, s pripadajućom dokumentacijom, podnosi se na isti način na koji se i donosi studijski program, najkasnije šest mjeseci prije početka akademske godine u kojoj se planira početak izvođenja studijskog programa.

Članak 15.

Uz zahtjev iz prethodnog članka poželjno je dostaviti prethodno provedenu studentsku anketu, samoevaluaciju ili izvješće moguće eksterne evaluacije kvalitete studijskog programa.

Članak 16.

Povjerenstvo će u roku od 30 dana od dana primanja potpunog zahtjeva obaviti formalnu procjenu nužnih uvjeta i obaviti recenziju studijskog programa te Senatu dostaviti obrazloženo mišljenje.

8. ZAJEDNI KI STUDIJI

Članak 18.

Zajednički studij predstavlja visokoškolsku kvalifikaciju stečenu na najmanje dvije visokoškolske institucije iz Bosne i Hercegovine ili iz Bosne i Hercegovine i druge države koje su zajednički razvile studijski program te ga zajednički provode i ostvaruju, uz moguću suradnju drugih ustanova.

Članak 19.

Ovaj Pravilnik odnosi se na sva tri studijska ciklusa.

9. OSIGURANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA

Članak 20.

Samoevaluacija i praćenje studijskih programa provode se kako bi se osiguralo da se odobreni programi tijekom vremena prilagođavaju razvoju određenog znanstvenog područja i razvoju prakse u toj struci.

Članice stalno provjeravaju usvajaju li studenti definirane ishode učenja na zadovoljavajućoj razini te prilagođavaju nastavne metode i metode procjene ishoda učenja u skladu s indikatorima njihove učinkovitosti.

Članak 21.

Radi redovnog provođenja i analize studija nužno je pratiti:

- plan izvođenja studijskog programa
- raspoloživost i dostupnost resursa za učenje
- periodično izvješće o pokazateljima uspješnosti izvođenja studija
- studentsku evaluaciju nastavnog procesa
- studentsko opterećenje na kolegiju
- izvješće o izvedenoj nastavi
- prikladnost ishoda učenja

Članak 22.

Plan izvođenja studijskog programa treba sadržavati:

- opće podatke o predmetu (vrsta predmeta, broj sati, ECTS, *web*-stranica predmeta, nositelji predmeta i dr.)
- opis predmeta (sadržaj predmeta, ciljevi i očekivani ishodi učenja, načini izvođenja nastave, obveze studenata, bodovanje obveza studenata, način ocjenjivanja, literatura, ispitni rokovi)
- konzultacije s nastavnicima i dr.
- dodatne informacije o predmetu

Plan izvođenja svakog predmeta objavljuje se na *web*-stranici članice Sveučilišta.

Članak 23.

Radi osiguranja raspoloživosti i dostupnosti resursa za učenje potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti:

- postaviti *web*-stranice s nastavnim sadržajem
- osigurati dovoljan broj primjeraka obvezne literature koja postoji samo u tiskanom obliku, odnosno dovoljan broj istovremenih pristupa sadržaju u elektroničkom obliku
- osigurati dostupnost potrebnog softvera
- planirati laboratorijske kapacitete i sl.

Članak 24.

Na sjednicama znanstveno-nastavnih/umjetničko-nastavnih vijeća, na prvoj sjednici nakon završetka prethodne akademske godine, prodekan za nastavu i voditelji odsjeka podnose izvješće o studiju po godinama studija za prethodnu akademsku godinu.

Izvješće se treba zasnivati na dostupnim pokazateljima kvalitete rada kao što su prolaznost po predmetima i studijskim programima, broj upisanih i diplomiranih, prosječno vrijeme studiranja, broj zaposlenih po studijskim programima, izvješćima nastavnika, studentskim evaluacijama i dr.

Članak 25.

Studentska evaluacija osnovni je način utvrđivanja studentskog iskustva na nastavi iz određenog predmeta.

Članice Sveučilišta dužne su redovito provoditi studentsku evaluaciju radi unaprjeđenja nastavnog procesa, prema Pravilniku o studentskoj evaluaciji kvalitete nastave.

Članak 26.

Procjena stvarnog studentskog opterećenja odnosi se na usporedbu predviđenih ECTS bodova i stvarnog opterećenja studenata prema pojedinim aktivnostima na predmetu te se provodi za sve predmete.

Članak 27.

Nakon završetka predavanja i završetka ispita nastavnici i asistenti podnose izvješće o provedenoj nastavi na predmetu, koje uključuje podatke o uspješnosti studiranja, samoanalizu nastavnika i prijedloge za unaprjeđenje učenja na predmetu.

Članice Sveučilišta same provode postupke unaprjeđenja učenja nakon dobivenog izvješća, što predstavlja osnovu za unaprjeđenje kvalitete nastavnog rada.

Izvješće o realiziranoj nastavi nastavnik/asistent predaje prodekanima za nastavu i u svoju arhivu.

Članak 28.

Članice Sveučilišta provode ispitivanje prikladnosti postignutih ishoda učenja studenata koji su završili određeni ciklus studija sa stvarnim potrebama tržišta rada, npr. anketiranjem ili zajedničkim tematskim sastancima i dr. nastavnika, poslodavaca i njihovih zaposlenika (alumni), strukovnih udruženja, predstavnika tržišta rada i drugih relevantnih organizacija.

Ispitivanje iz stava (1) provodi se svake 4 godine.

Uključivanje predstavnika gospodarstva u izvođenje nastave pridonosi postizanju primjerenih ishoda učenja.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Izmjene i dopune, kao i evaluacija studijskih programa čija je primjena u tijeku, vrše se na način i u postupku utvrđenom ovim Pravilnikom.

Članak 30.

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i bit će objavljen na oglasnoj ploči i *web*-stranicama Sveučilišta i njegovih članica.

Ur. broj: 01-380/12

Mostar, 13. ožujka 2012.

Rektor

prof. dr. sc. Vlado Majstorović